

znašajo za 1879. leto 3274 gold. 83 kr., za leto 1880. pa 3332 gold. 80 kr. Pri zadnjih stroških so všteti izdatki za jesenske nasade, razen tega pa se je od teh 3332 gold. porabilo 720 gold. za zidanje magacina, ki je ob enem hišica za stražnika. Rastline za pogozdovanje Krasa se izrejajo v centralni semenski drevesnici pod Rožnikom, ki je zdaj razširjena na 2·90 hektara, 5 oral, 85 štirjaških sežnjev.

Izkaz o rastlinah v tej drevesnici kaže, da je bilo jeseni 1880. leta listnatih drevesc 844.400, hojevih 3 milijone in 341.000 in sadnih 241.800, skup 4 milijone in 428.200 rastlin, ki so se izredile od setve 80 kil macesnovega, 40 kil belo-borovega, 100 kil črno-borovega, 80 kil smrekovega, 200 kil akacijnega, 50 kil javorovega, 50 kil jesenovega in 122 kil semena raznih družih gozdnih in sadnih dreves. Skupni letni stroški za vzdržavanje semenske drevesnice s plačilom za stalnega delavca vred, ki je bil ob enem nadzorovatelj semenski drevesnici, znašali so za 1879. leto 1500 gld. in za 1880. leto 1600 gold., tako, da stane izreja 1000 drevesc blizo 60 kr. Vsako leto pa se izredí ne le toliko drevesc, kolikor jih treba za pogozdovanje Krasa, ampak še razdeli se jih mnogo naprednim občinam in privatnim osobam. V slednjih dveh letih se je tako močno povpraševalo po sadičih, da se bode moglo mnogim prosilcem na deželi še le v bodoči pomladi vstreči.

Med občinami so se pri pogozdovanju osobito marljive skazale občine Vipava, Postojna in Bistrica, katerim gre zato javna pohvala. Konečno omenja g. Goll, da prebivalstvo sprevidi veliko korist pogozdovanja in da je tedaj upati, da se bode prijemalo z vedno večim veseljem tega dela. V minolih 10 letih se je mnogo obrnilo na boljše.

Gospodarske novice.

Stan letine v Avstriji 1. dne oktobra.

Po poročilu c. kr. ministerstva kmetijstva je bilo vreme v drugi polovici meseca septembra — razen v Dalmaciji — večidel hladno in deževno. V nekaterih deželah, kakor v Bukovini, na Salcburškem in Tirolskem so imeli uže sneg v različnih krajih po ravninah, po hribih so bile pa mnogokrat nevihte s točo. To mrzlo vreme zabranjevalo je do sedaj v nekaterih planinskih krajih v Bukovini in spodnji Avstriji žetev ovsa. Koruza v mnogih krajih še potrebuje nekaj časa, da bode popolno dozorela. (Žalostno sedanje vreme za to!) Dobra letina bila je ali se pričakuje na spodnjem Štajarskem in Dolenjskem, srednja v spodnji Avstriji, zeló slaba v Dalmaciji; po družih deželah srednja ali pa slaba. — Proso je v Dalmaciji prav slabo. — Ajda je prej prav dobro kazala, po mrazu je pa zeló trpela, vreme sedanjega meseca bo prav zeló pokazilo letino. — Krompir so v Dalmaciji uže spravili domú, drugod ga še spravljajo. Pridelek je zeló slab v Dalmaciji, na Šlezkem je prav dober, v Bukovini in na Koroškem sreden. Po drugih deželah je pridelek deloma sreden, deloma dober, le v mnogo deželah gnjije, kakor na Českem, Koroškem in na Kranjskem; — na Šlezkem, gornjem Avstrijskem, spodnjem Štajarskem in gornjem Tirolskem pa ni gnjil dosedaj. — Sladkorna pesa se je še le pričela z njive spravljati. Pridelek bode dobro sreden. — Repa na Kranjskem večidel dobro stoji, isto tako tudi zelje. — Otava še sedaj ni povsodi pokošena. Košnja je bila dosedaj le na Goriškem dobra; povsod drugod pa, kar se tiče množine in kakovosti, le srednja ali celó slaba. — Detelja obeta obilo pridelka. — Trgatev se je uže pričela v južnejših deželah; v Dalmaciji in na Kranjskem je uže

popolnem končana; na spodnjem Avstrijskem se je tudi ravnokar pričela. Dalmacija in Gorica imate velik pridelek sèm ter tjà celó izvrstnega grozdja; južno Tirolsko ima tudi dobro letino, grozdje je pa le srednje. Na spodnjem Avstrijskem, Štajarskem in Kranjskem je, kar se tiče množine, dober pridelek; dobroto grozdja pa kazi sedanje vreme. — S pridelkom sadja so na spodnjem Avstrijskem, Štajarskem, severnem Tirolskem in Českem zadovoljni; na južnem Tirolskem je pa le malo sadja. — Setev ozimine se je zavoljo neugodnega vremena povsodi zakasnila.

Od srbske vlade

je neka angleško-amerikanska družba dovoljenje dobila, zaklane in pripravljene prešiče izvažati. Nova konkurenca naši avstrijsko-ogerski živinoreji!

Trtna uš na Ogerskem

se čedalje bolj razširja; našli so jo zadnji čas tudi v nogradih občine Jabuka v torontski županiji.

Mednarodna skupščina o zadevah trtne uši v Brnu v Švajci

se je pričela 3. dan t. m. Tej skupščini je predsedoval prvosednik švajcarske trgovsko-kmetijske zbornice gosp. Ruchonnet, in zastopane so v njej bile Francoska, Nemčija in Avstrija; Italija se je odpovedala. Ko izvemo sklepe te skupščine, jih naznanimo tudi v „Novicah“.

Obrtnijska novica.

O izvažanju avstrijskega piva v vnanje dežele

piše „Berl. Tagbl.“ iz Indije. Dunajsko pivo (Dreherjeve in pa Lizinske pivarne) je prejšnji čas najbolj slovelo, zdaj pa je veliko manj kupčije ž njim, pravijo, zato, ker ni več tako dobro kakor prejšnji čas. Zdaj kraljuje berolinski „Tivolibier“, le nekaj malega gre v vnanje dežele Pelzenskega, Graškega in Ljubljanskega (Kozlerjevega). Pelzensko pivo hvalijo, pa jim je predrago. — O tem poročilu piše „Wien. landw. Zeitg.“, da je „Berl. Tagbl.“ pozabil povedati, od kod je to poročilo vzel? — menda ga je dobil v pivarni „Tivoli“ v Berlinu?

Národno-gospodarske stvari.

Zoper cigane in za cigane.

„Novice“ so uže večkrat govorile o nadlogah, katere posebno kmetje po deželi trpijo po ciganih, in so povdarjale potrebo, da bi vlada po kaki postavi zabranila deželah to veliko nadlogo kmetijstva. Naj povedó danes, kaj tudi dunajska „Landw. Zeitg.“ o tej zadevi piše:

Prva sramota za sedanji vek je to, da se še zdaj, ko se svet tako rad z napredkom in omiko baha, klatijo po svetu družine, brez omike, ki tudi brez vsega dela živé, in to so cigani. Ta rod je hud davek, pa le za kmeta, za meščana ne, ker mest se cigani ogibajo. Davkar se prikazuje v ciganih v čveterih podobah: berač, prerokovalec, konjski barantač in tat.

Cigan berač je pač silno nadležen, pa vendar ne še tako nevaren, ker tudi veliko ne dobi; vendar je tudi ne mala nadloga in s svojim vedenjem pohujšljiv posebno za mladino, ker sramožljivosti niti po imenu ne pozna. (Pri nas je razen tega še nekaj strah za male otroke, katerih se je marsikateri uže tako vstrašil uma-